

Foto: Christina Johansson

RÄDDNINGSHUNDAR

- SÖKER, FINNER OCH RÄDDAR LIV

TEXT: GRETA SKÖLD

Brukshundklubben utbildar räddningshundar på uppdrag av MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) samt sjöräddningshundar åt Sjöfartsverket. Räddningshundens uppgift är att hitta människor efter olyckor och katastrofer så att deras liv kan räddas. Detta innebär att en duktig räddningshund skall vara rustad för att arbeta i alla möjliga och omöjliga miljöer, då sökscenariot kan vara allt ifrån "tant Agda 86 år" som gått bort sig vid bärplockning, till sök från båt efter en förlisning, eller hundratal personer som ligger begravda i rasmassor efter en mycket kraftig jordbävning på en plats där efterskalven kommer varannan timme. Trots detta, eller kanske just därför, är det så otroligt intressant och lärorikt att träna räddningshundar!

Det är aldrig någon ände på de utmaningar ett räddnings- ekipage kan ställas inför, verksamheten är i ständig förändring då det är ett beställningsuppdrag och utförandet måste förändras utifrån beställningen.

I dagsläget pågår det tio räddningshundkurser, varav en mot sjöräddning, på olika platser i Sverige. Det finns cirka 30 ekipage som är färdiga med sin grundutbildning och som tränas för, eller prövats vid det insatsprov som måste vara godkänt för att ekipaget skall få delta i uppdrag med MSB:s sök- och räddningsstyrka. Därutöver finns det ett tiotal som snart skall

genomföra den sista delen av sin utbildning, Räddningshundförarutbildningen, och tre godkända sjöräddningshundar.

Räddningshundens främsta uppgift är att med hjälp av sitt väl utvecklade luktsinne söka rätt på försvunna personer. Svenska Brukshundklubben har sedan 1980-talet bedrivit utbildning av räddningshundar, först för Räddningsverket, sedan för Krisberedskapsmyndigheten (KBM) och numera för MSB.

Räddningsarbetet ställer stora krav på att hunden accepterar besvärliga miljöer med bland annat lösa underlag, höga höjder,

Foto: Anna Holter

rök, buller och eld. Hunden tränas att söka av stora områden för att känna personvittring och att markera instängda personer. Räddningspersonal kan på detta sätt koncentrera sitt arbete för att snabbt kunna undsätta inneslagna och skadade.

Räddningshundarna kan också göra betydelsefulla insatser vid andra katastrofer och händelser, till exempel vid tågolyckor, vid sök efter försvunna personer eller vid sjöräddningsinsatser. Flera kommuner har idag tillgång till räddningshundar för insatser vid olika former av krissituationer. MSB:s insatsstyrka för sök och räddning, med bland annat räddningshundekipage, är beredda att med kort varsel göra insatser på katastrofplatser över hela världen. Hundekipagens status prövas därför varje år med funktionskontroller.

Sjöräddningshunden ska söka snabbt över ett område och lokalisera personer i vatten och på land och de fungerar ofta bättre i dimma och mörker än traditionella sökmetoder. En sjöräddningshund har samma grundutbildning som en "traditionell" räddningshund. Därefter har man lärt hunden att söka från en båt. Hunden ska kunna stå på båten när båten åker och markera för personer som befinner sig på land eller i vattnet som den har fått upp vittring på.

BRETT SAMARBETE

Hunden används som ett komplement till andra sökmetoder när man letar efter försvunna personer på sjön. Svenska Bruks- hundklubben samarbetar främst med SSRS, Svenska Sjöräddningssällskapet, som är en ideell organisation som lyder under Sjöfartsverket. Föraren är engagerad i sjöräddningssällskapet och tillhör en station. Föraren övar också tillsammans med stationen, för att få ett bra samspel mellan hundförare och övrig besättning.

Räddningshundekipage samarbetar också med polisen i flera distrikt för efterforskning av försvunnen person. De genomför då ett särskilt eftersöksprov hos polisen varje år för att kontrollera statusen. Denna resurs hoppas

räddningshundsgruppen ska nyttjas mer i framtiden, då MSB:s intention är att de hundar som står insatsberedda för sök och räddning även skall användas "på hemmaplan". Idag får ekipagen ofta själva ta kontakt med polisen i sitt distrikt för att få göra det erforderliga provet och sedan kunna användas vid eftersök av försvunna personer.

SKARPA SINNEN

Hunden kan på mycket långa avstånd höra en människa som rör sig eller ger ljud ifrån sig (exempelvis kvidanden eller rop på hjälp). Hunden talar om för sin förare att levande personer finns i närheten. I rörelse kan hunden

även med hjälp av sitt fina luktsinne ta upp och följa spår på marken och hitta personer som kommit bort i terrängen. Ekipagen kan användas vid eftersök i terräng och i statsmiljö.

Oavsett uppdragets art kan Brukshundklubben erbjuda engagerade människor som lägger mycket av sin fritid på träning för att kunna göra en insats när det behövs, hundar som är utbildade för att snabbt lokalisera försvunna eller instängda personer och förare med bred kompetens inom orientering, sjukvård, riskbedömning och taktiska upplägg.

För närvarande pågår det, eller startar inom kort, räddningshundkurser i Gävleborg, Stockholm, Småland, Dalarna, Västmanland, Värmland och Skåne. Och en sjöräddningskurs är i uppstart i Västra distriktet.

Är du intresserad, vill veta mer och/eller prova på – ta kontakt med räddningshundansvarig i ditt distrikt, då räddningshundkurser oftast engagerar flera klubbar. □

Eftersök i fjällterräng med Christina Johansson med bunden Stina.

Foto: Anna Holter

BAGGEN® Softbelt
Hundförarbälten med inbyggd dämpning. För alla olika hundaktiviteter.

Softbelt Reflex!
Nu även med gul reflex!

NYHET!
BAGGEN® Draglina
Draglina för främst skidåkning. Expanderar från 2,40 till 2,90 m. Med BGB-hake eller pistolhake.

Bästsäljaren
Neewa Joggingsele!

Joggingsele

Ställbar Dragsele
Neewa Sled dog - X-back

Halsband - Halvstryp

VI ÄR ÄVEN SVENSKA REPRESENTANTER FÖR:

NEEWA
Sport and Activity dog gear

baggen.se **BAGGEN®** 090-144 443
Hitta din återförsäljare på baggen.se